МЕДІА-АНОНС

Круглий стіл, що буде проведено у м. Києві, розгляне, як ДНК може допомогти відновити зв'язок примусово переміщених українських дітей з їхніми родинами

Брифінг для преси: **середа, 28.10.2026 | 16:00–17:00 за київським часом**
КПІ ім. Ігоря Сікорського, Київ, Україна
Лише очна участь; онлайн-підключення не передбачено

DNA Bridge (www.dnabridge.org) збирає українських і міжнародних учасників на круглий стіл, присвячений відновленню родинних зв'язків примусово переміщених українських дітей за допомогою ДНК. Після завершення обговорень відбудеться публічний брифінг для преси.

Захід:	Міжнародний круглий стіл DNA Bridge: Відновлення родинних зв'язків примусово переміщених українських дітей за допомогою ДНК — поточна практика та майбутні напрями
Організатор:	DNA Bridge
Місце проведення:	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
У партнерстві з:	Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая Центр прав людини Каліфорнійського університету в Берклі Міжнародна комісія з питань зниклих безвісти Лабораторія гуманітарних досліджень Єльської школи громадського здоров'я

Учасники круглого столу розглянуть поточну практику, операційні виклики та майбутні підходи до використання ДНК для відновлення зв'язків між членами родин, допомоги людям у поверненні втрачених родинних і культурних зв'язків, а також для підтримки документування порушень прав людини.

Обговорення буде зосереджено на трьох ключових тезах:

- **Кожна дитина важлива**. Незалежно від того, скільки дітей вивезено до Росії, розлучення кожної української дитини з родиною заслуговує на увагу та послідовні зусилля, щоб відновити її зв'язок із сім'єю та батьківщиною.
- **Роль ДНК не обмежується ідентифікацією загиблих**. ДНК може допомогти живим людям знайти родичів, відновити родинну історію та встановити спорідненість, важливу для розслідувань порушень прав людини.
- **Розлучення може тривати десятиліттями**. Підготовка вже сьогодні має враховувати потреби дітей, які, можливо, зможуть шукати свої родини лише в дорослому віці.

Контакти: звертайтеся до будь-кого з нас із запитаннями або по додаткову інформацію:

Сара Г'юстон (англ.)
sara@dnabridge.org
WhatsApp: +1 410 533 7387

Станіслав Кухтик (укр.)
stan.kukhtyk@istu.edu.ua
WhatsApp: +380 99 505 2448

ПРЕС-РЕЛІЗ (ПОПЕРЕДНІЙ)

Кожна дитина важлива: у Києві на круглому столі обговорять роль ДНК у відновленні зв'язків українських родин. Зустріч 28 жовтня 2026 року буде присвячена возз'єднанню родин, поверненню родинної ідентичності та документуванню порушень прав людини.

КИЇВ, Україна — DNA Bridge 28 жовтня 2026 року проводить круглий стіл у КПІ ім. Ігоря Сікорського, щоб дослідити, як ДНК може сприяти возз'єднанню примусово переміщених українських дітей з їхніми родинами та громадами.

Зустріч об'єднає українських і міжнародних учасників для обговорення поточної практики, міжінституційної координації та підґрунтя, необхідного для пошуків, які можуть тривати десятиліттями.

В основі заходу — простий принцип: кожна дитина важлива. Незалежно від того, чи йдеться про пошук 100, 1 000 чи 10 000 дітей, важливість розшуку кожної дитини та відновлення її родинних зв'язків не залежить від загальної кількості постраждалих.

ДНК здебільшого асоціюється з ідентифікацією людських останків і розслідуванням смертей. Проте вона також може допомогти живим людям відновити зв'язок із родичами, коли змінено імена, бракує документів або діти були надто малими, щоб пам'ятати своє походження. Встановлення біологічної спорідненості може стати відправною точкою для відновлення родинної історії та культурних зв'язків, а також надати докази для розслідувань незаконного розлучення дітей із родинами.

Учасники круглого столу розглянуть три взаємопов'язані напрями використання ДНК:

- **Відновлення зв'язків між членами родини:** перевірка ймовірної спорідненості та допомога в пошуку родичів, коли рідні людини невідомі.
- **Допомога людям у поверненні втраченої культурної ідентичності:** відновлення зв'язку з родичами та родинною історією, що може допомогти людині зрозуміти своє походження.
- **Документування порушень прав людини:** встановлення спорідненості, яка разом із документами та свідченнями може допомогти задокументувати розірвання родинних зв'язків і порушення права на ідентичність.

Результати аналізу ДНК необхідно тлумачити разом з іншими доказами. Вони не визначають культурну ідентичність людини і самі по собі не встановлюють, за яких обставин відбулося розлучення.

На зустрічі також ітиметься про довгостроковий характер цієї роботи. Деякі діти можуть залишатися розлученими з родинами і в дорослому віці. Збереження родинної інформації, ведення безпечних і придатних до використання записів, а також створення надійних механізмів добровільної участі можуть допомогти зберегти можливість возз'єднання в майбутньому.

Обговорення охопить поточні підходи та операційні обмеження, а згодом — майбутні можливості, врядування, міжнародну співпрацю та сталу підтримку родин.

Публічний брифінг для преси відбудеться у КПІ ім. Ігоря Сікорського **у середу, 28 жовтня 2026 року, з 16:00 до 17:00 за київським часом**. Лише очна участь.

Організатор круглого столу — DNA Bridge, місце проведення — КПІ ім. Ігоря Сікорського. Захід проводиться у партнерстві з Міжнародним науково-технічним університетом імені академіка Юрія Бугая, Міжнародною комісією з питань зниклих безвісти, Центром прав людини Каліфорнійського університету в Берклі та Лабораторією гуманітарних досліджень Єльської школи громадського здоров'я.

Контакти для ЗМІ
Англійською мовою: Сара Г'юстон (Sara Huston) | sara@dnabridge.org | WhatsApp: +1 410 533 7387
Українською мовою: Станіслав Кухтик | stan.kukhtyk@istu.edu.ua | WhatsApp: +380 99 505 2448

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ЗМІ

Українські діти, розлучення з родинами та роль ДНК

Міжнародний круглий стіл DNA Bridge присвячено тому, як ДНК може допомогти в ідентифікації та возз'єднанні з родинами українських дітей, які зазнали незаконної депортації або примусового переміщення. Кожна дитина важлива — незалежно від її віку на момент викрадення чи загальної кількості вивезених дітей.

Тисячі дітей було депортовано до Росії або переміщено в межах окупованих Росією територій України. Незалежна міжнародна комісія ООН з розслідування щодо України задокументувала їх розміщення в закладах і сім'ях, надання їм російського громадянства та внесення до баз даних для усиновлення. Родини стикаються зі значними перешкодами в пошуку дітей і забезпеченні їхнього повернення. Висновки Комісії ООН, березень 2026 р.

Розлучення може зруйнувати родинні зв'язки та позбавити доступу до власного імені, мови, історії та громади. Діти, яких забрали в ранньому віці або які не мають живих близьких родичів, можуть вирости, не знаючи свого коріння і не знаючи, до кого звернутися по допомогу.

Як розуміти статистику

Лабораторія гуманітарних досліджень Єльської школи громадського здоров'я повідомляє про відстеження **понад 35 000 дітей, вивезених з України** до Росії та на окуповані Росією території. У звіті за вересень 2025 року було ідентифіковано **щонайменше 210 установ**, при цьому приблизно у **63%** з них зафіксовано практики **«перевиховання»**, а щонайменше у **18% — мілітаризацію**. Ці відсотки стосуються закладів, а не дітей. Лабораторія гуманітарних досліджень Єльського університету, жовтень 2026 р.

Ці дані документують інфраструктуру, що використовувалася для переміщення дітей і руйнування їхніх родинних і культурних зв'язків; вони не встановлюють, скільки дітей досі перебуває під контролем Росії.

У березні 2026 року Комісія ООН повідомила про підтверджені випадки депортації або переміщення **понад 1 200 дітей**, **80 % з яких досі не повернуто**. Комісія дійшла висновку, що депортація, примусове переміщення та насильницьке зникнення дітей, вчинені російською владою, є злочинами проти людяності. Ці цифри охоплюють лише задокументовані випадки, а не всіх постраждалих дітей. Висновки Комісії ООН, березень 2026 р.

Організації використовують різні визначення та методи верифікації, тому дані Єльської лабораторії та ООН не слід підсумовувати. Депортація через кордон, переміщення в межах окупованих територій і переміщення разом із членами родини, які супроводжують дитину, — це окремі категорії.

Невизначеність загальних даних не применшує важливості пошуку кожної дитини, збереження можливостей для відновлення родинних зв'язків і документування порушень прав людини.

Чому підготовка має бути розрахована на майбутнє

Викрадення дітей — одне з шести грубих порушень прав дітей у збройних конфліктах, визначених Організацією Об'єднаних Націй. Шкода не обмежується фізичним розлученням: діти можуть втратити доступ до своїх родин, ідентичності та культурної спадщини, а рідні — залишатися без інформації про їхнє місцеперебування.

Тому документування порушень прав людини є центральним елементом цієї роботи. Збереження доказів щодо ідентичності дитини, її родинних зв'язків та обставин розлучення може підтримати її пошук правди й зусилля з притягнення винних до відповідальності. ДНК може допомогти встановити спорідненість, яку було приховано або заперечено. Разом зі свідченнями та документами вона може сприяти документуванню порушень, навіть коли возз'єднання ще неможливе.

Деякі діти можуть залишатися розлученими з родинами роками або десятиліттями. Інформацію чи самостійність, необхідні для пошуку свого походження, вони можуть здобути лише в дорослому віці. За цей час родичі можуть переїхати або померти, документи — зникнути, а імена — змінитися.

Збереження вже сьогодні родинних історій, достовірних документів і належним чином відібраних референтних зразків ДНК може допомогти зберегти можливість возз'єднання в майбутньому. Ця робота потребує сталої підтримки, що виходить за межі окремого повернення, розслідування чи циклу фінансування.

Як може допомогти ДНК

ДНК — це біологічна інформація, яку ми успадковуємо від батьків. Оскільки родичі мають спільні ділянки ДНК, порівняння зразків може допомогти встановити ступінь спорідненості. Зразки можна відібрати за допомогою мазка з внутрішньої поверхні щоки.

Для дітей і дорослих, розлучених зі своїми родинами, ДНК може слугувати трьом взаємопов'язаним цілям:

- **Відновлення зв'язків між членами родини.** Тестування може перевірити ймовірну спорідненість або допомогти знайти родичів, коли рідні людини невідомі. Близькі або далекі родичі можуть дати підказки там, де інші методи розшуку не дають результатів.
- **Підтримка у поверненні втраченої культурної ідентичності.** Пошук родичів може відкрити шлях до відновлення справжніх імен, родинних історій, мов і культурних зв'язків. ДНК допомагає встановити спорідненість, але сама по собі не визначає культуру, національність чи належність.
- **Документування порушень прав людини.** Генетичні докази можуть підтвердити спорідненість, яку було розірвано, приховано або заперечено. У поєднанні з документами та свідченнями вони можуть підтримати розслідування незаконного розлучення дітей із родинами та фальсифікації їхньої ідентичності.

ДНК — лише частина ширшого процесу. Вона сама по собі не встановлює обставин, за яких дитину було забрано, і не визначає питань опіки, влаштування чи належної форми контакту з родиною.

Ширший контекст розшуку зниклих безвісти в Україні

Розшук дітей є частиною ширших зусиль України з пошуку зниклих безвісти осіб та ідентифікації загиблих.

У серпні 2026 року Національна поліція України повідомила про приблизно **114 000 зниклих безвісти цивільних осіб і військовослужбовців** та **17 000 неідентифікованих тіл** (за даними видання KURS). Ці цифри не відображають кількості викрадених дітей і можуть частково збігатися, тому їх не слід підсумовувати. Зниклі безвісти можуть бути живими, утримуватися під вартою, бути переміщеними або загиблими. Національна поліція України, серпень 2026 р.

Міжнародна комісія з питань зниклих безвісти (МКЗБ) підтримує українські інституції у сфері ДНК-аналізу, криміналістичної підготовки, ведення справ і захищених інформаційних систем. Вона також збирає інформацію та референтні зразки ДНК в українських родин за кордоном для підтримки транскордонних розслідувань. Інформаційний бюлетень програми МКЗБ в Україні, січень 2026 р.

Застосування цих можливостей для пошуку живих дітей потребує довгострокового розшуку родин, добровільної участі, захисту дітей і готовності до пошуків, які можуть тривати до дорослого віку.

Запитання, які можуть поставити журналісти

Чи потрібна ДНК для кожного возз'єднання?
Ні. Багато випадків можна вирішити завдяки документам, фотографіям, свідченням і розшуку родини. ДНК особливо корисна, коли бракує інформації, ідентичність була змінена або необхідно з'ясувати біологічну спорідненість.

Що, якщо збігу не знайдено?
Можливо, потрібний родич не брав участі в тестуванні, або тест може не виявити спорідненості. Відсутність збігу не означає, що родичів немає або що вони загинули.

Як слід захищати інформацію родин?
Родини потребують чітких пояснень: що може показати тестування, хто матиме доступ до їхньої інформації, як її використовуватимуть і як довго зберігатимуть. Участь має ґрунтуватися на інформованій згоді та передбачати належні гарантії захисту дітей. Будь-яке використання даних у розслідуваннях порушень прав людини має бути чітко пояснене.

Контакти для інтерв'ю

Запити на інтерв'ю можна надсилати Сарі Г'юстон (Sara Huston; англійською мовою, sara@dnabridge.org) або Станіславу Кухтику (українською мовою, stan.kukhtyk@istu.edu.ua).